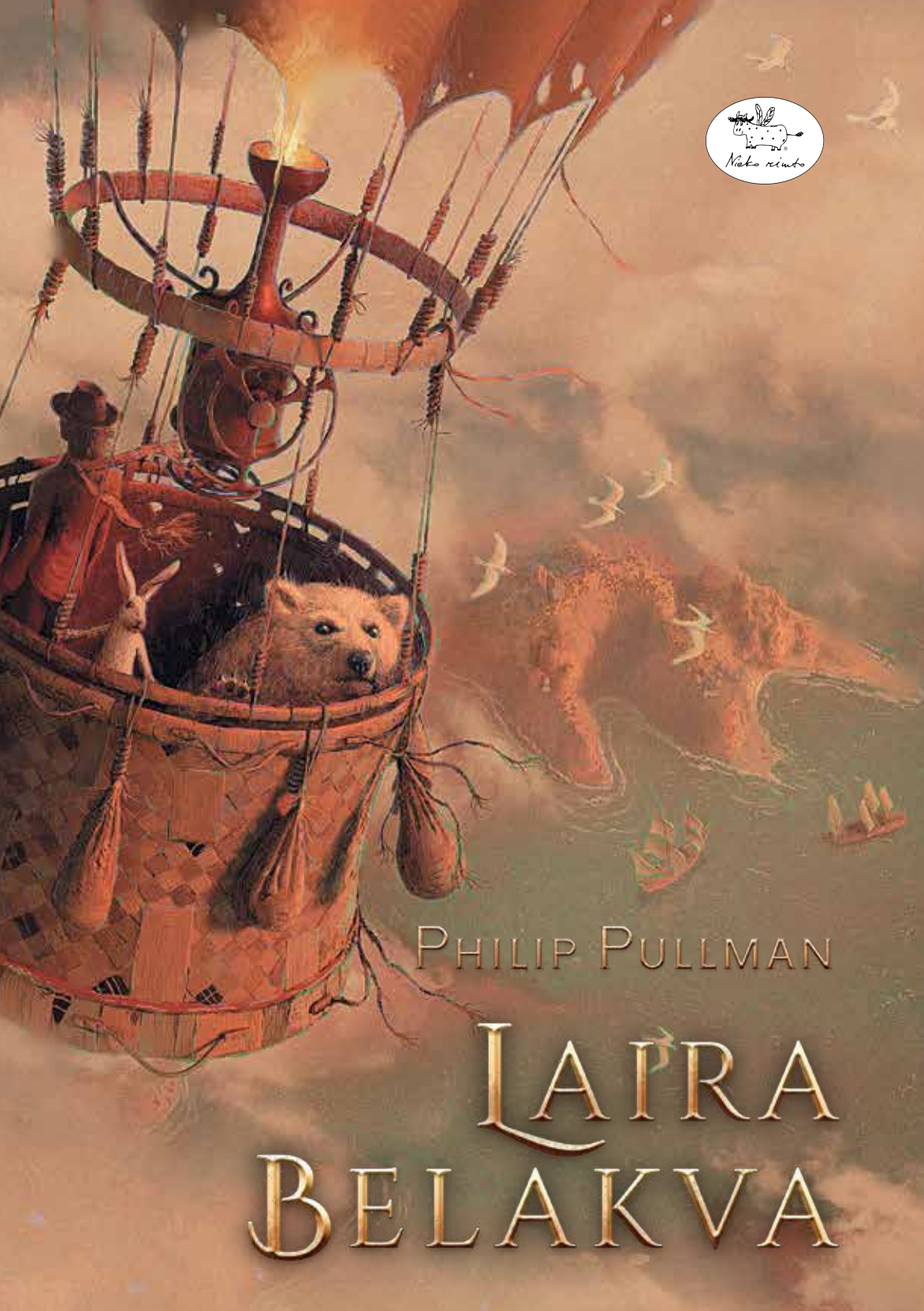
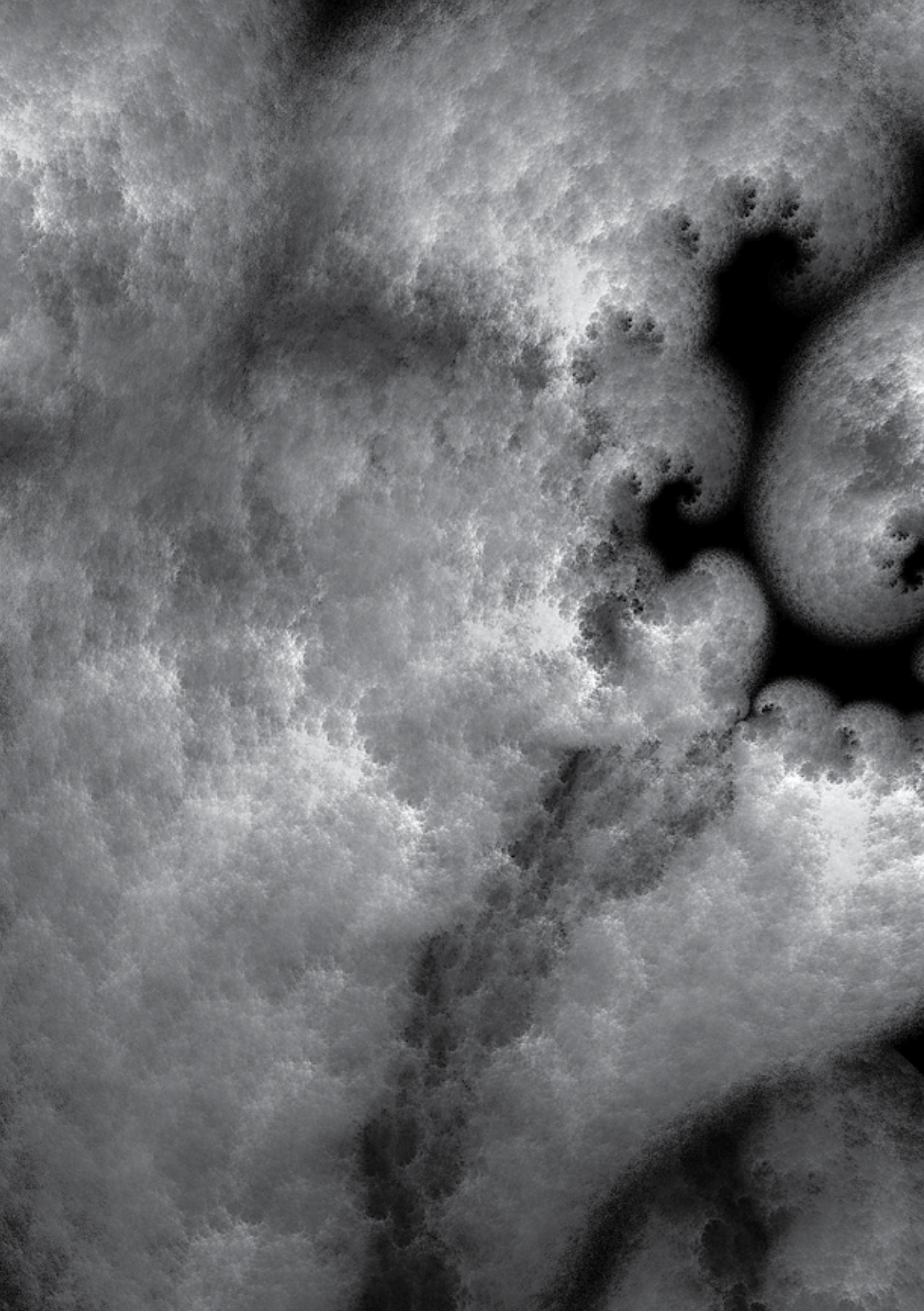

PHILIP PULLMAN

LA IRA BELAKVA

„LAIRĄ BELAKVĄ“

SUDARO DU ATSKIRI KŪRINIAI:

LAIROŠ
OKSFORDAS

IR

KARTĄ
ŠIAURĖJE

Versta iš:
Philip Pullman
LYRA'S OXFORD
Corgi Books, London, 2007

Philip Pullman
ONCE UPON A TIME IN THE NORTH
David Fickling Books, Oxford, 2008

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios
bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt

„Lairos Oksfordas“ © Tekstas, Philip Pullman, 2003

„Kartą šiaurėje“ © Tekstas, Philip Pullman, 2008

© Viršelio iliustracija, Andrei Ferez, 2022

Pirmą kartą 2003 metais anglų kalba Didžiojoje Britanijoje
pavadinimu *Lyra's Oxford* išleido *David Fickling Books*,
Didžioji Britanija.

Pirmą kartą 2008 metais anglų kalba Didžiojoje Britanijoje
pavadinimu *Once Upon A Time In The North* išleido
David Fickling Books, Didžioji Britanija.

Lietuvių kalba išleista susitarus su Philip Pullman ir
United Agents, Londonas, Didžioji Britanija.

Visos teisės saugomos.

© Vertimas į lietuvių kalbą, Aidas Jurašius, 2021

© Leidykla „Nieko rimto“, 2022

ISBN 978-609-441-836-5

PHILIP PULLMAN

LAIROS
OKSFORDAS
~ IR ~
KARTĄ
ŠIAURĖJE

Iš anglų kalbos vertė Aidas Jurašius

Vilnius
2022

LAIROS OKSFORDAS

„...Oksfordas, kur tikra ir netikra susiduria gatvėse, kur Šiaurės aikštė yra pietuose, o Pietų – šiaurėje, kur Rojus buvo prarastas po siurbline¹, kur nuo upės kylantis rūkas taip tirpdo ir atgaivina senovinius akmeninius pastatus, kad Magdalenos koledžo chimeros naktimis nusiropščia žemyn ir kovoja su Vaikhemo koledžo chimeromis, žvejoja po tiltais arba tiesiog naktimis pakeičia savo pavidalą, Oksfordas, kur atsiveria langai į kitus pasaulius...”

Oscaras Baedekeris „Bohemijos pakrantės“

Šioje knygoje rasite istoriją ir keletą kitų dalykų. Tie kiti dalykai gali būti ir nebūti susiję su šia istorija. Jie gali būti susiję su istorijomis, kurios dar nepasirodė. Sunku paaiškinti.

Užtat lengva įsivaizduoti, kaip jie atsirado. Pasaulis pilnas tokių dalykų: seni meniniai atvirukai, teatrų programos, informaciniai lapeliai apie bombų nepramušamus rūsius, sveikinimo atvirukai, nuotraukų albumai, atostogų brošiūros, mechanizmų naudojimo instrukcijos, žemėlapiai, katalogai, traukinių tvarkaraščiai, seniai dingusių kruizinių laimerių meniu – visa tai kadaise turėjo tikrą ir naudingą paskirtį, bet dabar atitolo nuo dalykų ir žmonių, su kuriais buvo susiję.

¹ Tiesą sakant, senieji Rojaus aikštės namai buvo sugriauti ne dėl siurblinės, o statant administracinių pastatų kvartalą. Baedekeris, nepaisant viso begalinio žavesio, yra plačiai žinomas kaip nepatikimas vadovas. (Autoriaus pastaba)

Jie gali pasirodyti iš bet kur. Gali ateiti iš kitų pasaulių. Štai tas prirašinėtas žemėlapis arba anas leidėjo katalogas – jie galėjo netyčiomis patekti į kitą visatą ir būti pro atvirą langą nupūsti atsitiktinio vėjo, kad galiausiai po daugelio nuotykių atsidurtų mūsų pasaulio turgaus aikštėje.

Visi šie seni nudrengti daiktai turi savo istoriją ir prasmę. Surinkus krūvon, jie gali atrodyti lyg jonizuotos dalelės pėdsakas burbulinėje kameroje: jie brėžia savo tako liniją kažkuo pernelyg paslaptingu, kad galėtume pamatyti. Žinoma, tas takas yra istorija. Kai mokslininkai stebi ekrane burbuliukų liniją, jie bando suvokti tai sukūrusios dalelės istoriją: kokia ji buvo, kas privertė ją judėti į tą pusę ir kiek laiko tai gali tęstis.

Daktarė Merė Meloun susipažino su tokiomis istorijomis, kai tyrinėjo tamsiąją medžiagą. Bet, pavyzdžiui, kai ji pirmą kartą atvyko į Oksfordą ir siuntė atviruką savo senam draugui, jai galėjo nešauti į galvą mintis, kad pats tas atvirukas paliks istorijos, kuri jį rašant dar nebuvo nutikusi, pėdsaką. Galbūt kai kurios dalelės grįžta laiku atgalios, galbūt ateitis veikia praeitį kažkokiu mums nesuvokiamu būdu, o gal visata tiesiog žino daugiau negu mes. Yra daugybė dalykų, kurių mes dar neišmokome suprasti.

Iš dalies apie šį procesą ir yra šios knygos istorija.

LAIRA IR PAUKŠČIAI

Pastaruoju metu Laura retokai laipiojo pro savo kambario langą. Ji žinojo geresnį kelią patekti ant Džordano koledžo stogo: durininkas davė jai raktą nuo sarginės bokšto. Reikalas tas, kad durininkas jau buvo per senas kopti laiptais ir tikrinti stogo mūrus ir švininius lakštus, o privalėjo tą padaryti keturis kartus per metus, taigi Laura jam viską pranešdavo, o jis tai perduodavo išdininkui. Mainais ji galėdavo lipti ant stogo kada panorėjusi.

Kai Laura atsiguldavo ant švininių lakštų, ją pamatyti galėjai nebent iš dangaus. Nedideli turėklai ėjo aplink visą kvadratinį stogą. Miškinės kiaunės pavidalą įgavęs Panteleimonas dažnai įsitaisydavo palei dekoratyvinę dantytą sieną į pietus atsigręžusiame stogo kampe ir snausdavo, kol Laura sėdėdavo žemiau, atrėmusi nugarą į saulės įkaitintą akmenį, ir skaitydavo atsineštas knygas. Kartais jie stebėdavo gandrų, apsigyvenusius ant Šventojo Mykolo bokšto anapus Tarlo gatvės. Lairai šovė mintis atsivilioti juos ant Džordano stogo, ji netgi atnešė čia keletą medinių lentų ir sukėlė jas taip, kad išeitų platforma, panaši į tą, kuri gulėjo ant Šventojo Mykolo bokšto, bet tai nepadėjo. Gandrai liko ištikimi Šventajam Mykolui, ir nieko dėl to negalėjai padaryti.

– Vis tiek jie čia ilgai neužsibūtų, jeigu mes ir toliau ateidinėtume, – tarė Panteleimonas.

– Lažinuosi, kad galėtume juos prijaukinti. Ką jie ėda?

– Žuvį, – spėjo Panteleimonas. – Varles.

Jis gulėjo ant akmeninių turėklų viršaus, tingiai glostinėdamas savo rausvai auksinį kailį. Laira atsistojo ir atsirėmė į akmenį šalia savo deimono, jos rankas ir kojas glostė šiluma, ji žvelgė į pietryčius, kur virš smailių ir stogų ankstyvo vakaro ore driekėsi miglota tamsiai žalių medžių linija.

Lairė laukė varnėnų. Tais metais daugybė jų pasirodė Botanikos sodo perėjimo vietoje ir kiekvieną vakarą tūkstančiai jų pakildavo nuo medžių tarsi dūmų debesis, sukirodavosi, smigdavo žemyn, šaudavo į viršų, į dangų virš miesto.

– Jų – milijonai, – tarė Panas.

– Gali būti. Nežinau, kaip juos reikėtų suskaičiuoti... Štai jie!

Varnėnai dangaus mėlynėje nebuvo panašūs į atskirus paukščius ar netgi atskirus juodus taškelius – pats jų pulkas atrodė kaip vienis. Tai buvo lyg itin įmantriai sukarpytas audeklo gabalas, galintis persisukti, išsitempti ir persilenkti bent trimis dimensijomis, niekada nesusipainiodamas, tai išsiversdamas į vidų, tai grakščiai subanguodamas, tai krisdamas žemyn, tai kildamas ir vėl krisdamas.

– Jie tarsi nori kažką pasakyti... – tarė Laira.

– Arba siunčia ženklą.

– Bet niekas jų nesupranta. Niekas niekada neperpras, ką tai reiškia.

– Gal tai nieko ir nereiškia. Lakioja ir tiek.

– Viskas kažką reiškia, – griežtai atsakė Laira. – Tiesiog turime rasti būdą tai perprasti.

Panteleimonas per turėklų tarpą nušoko ant akmeninio stogo kampo, atsistojo ant galinių kojų, uodega išlaikydamas pusiausvyrą, ir įdėmiau įsižiūrėjo į plačiai pasklidusį besisukiojantį pulką miesto gale.

– Ir ką vis dėlto tai reiškia? – paklausė jis.

Laira puikiai suprato, ką jis turi galvoje. Ji taip pat įdėmiai stebėjo. Kažkas nerangaus ir nedarnaus buvo tame į dūmus ar besiplaikstančią vėliavą panašiam nepaliaujamame varnėnų judėjime, tarsi tas įstabus daugiadimensis audeklas būtų susisukęs mazgu ir negalėtų išsipainioti.

– Jie kažką puola, – tarė Laira, ranka prisidengdama akis.

Varnėnai artėjo. Dabar jau buvo galima juos ir išgirsti – tai buvo šaižūs, piktas, beprasmis riksmas. Besisukančio įpykusio pulko viduryje skrido paukštis: jis mėtėsi tai į dešinę, tai į kairę, paskui ėmė lėkti aukšty, tada smigo beveik ant stogų. Kai pulkas priartėjo prie universiteto bažnyčios smailės, Laira ir Panas vis dar negalėjo įžiūrėti, kokios rūšies tai paukštis. Tačiau jiedu sudrebėjo iš nuostabos: tai buvo ne paukštis, nors ir turėjo paukščio pavidalą – tai buvo deimonas. Raganos deimonas.

– Ar dar kas nors tai matė? Kas nors stebi? – paklausė Laira.

Panas permetė akimis visus stogus ir langus, o Laira pasilenkė ir apžvelgė gatvę apačioje, paskui nubėgo į kitas tris puses, apžiūrėjo Džordano koledžo vidinį kiemą ir stogus. Oksfordo gyventojai buvo užsiėmę kasdieniais reikalais ir danguje paukščių keliamas triukšmas jų nedomino tiek, kad atkreiptų dėmesį. Ir tai buvo į gera, nes iškart galėjai suprasti, jog tai deimonas, o be savo žmogaus jis būtų sukėlęs keistą pojūtį, gal net baimės ir siaubo riksmus.

– Čionai, čionai! – ėmė raginti Laira, bandydama nešaukti, tik šokčiodama ir mojuodama rankomis.

Panas taip pat bandė pritraukti deimono dėmesį, šokinėdamas nuo akmens ant akmens, bėgiodamas pro turėklų tarpus, apsisukdamas ir šoktelėdamas atgal.

Varnėnai priskrido dar arčiau, ir Laura jau aiškiai įžiūrėjo deimoną: tai buvo tamsus paukštis, maždaug strazdo dydžio, bet ilgesniais lenktais sparnais ir išsišakojusia uodega. Kad ir ką jis padarė įširdusiems varnėnams, jie buvo apimti baimės ir pykčio: paukščiai staiga smigdavo žemyn, puldavo, kapodavo snapais, pešdavo.

– Į šitą pusę! Čia, čia! – sušuko Panas, o Laura puolė atidaryti nuleidžiamųjų stogo durų, kad deimonas galėtų pabėgti.

Dabar varnėnai atsidūrė beveik virš jų, tad triukšmas buvo kurtinantis, ir Laura pamanė, kad žmonės apačioje turėjo pakelti galvas ir pažvelgti į šį karą danguje. Varnėnų buvo tiek daug, kad atrodė, lyg būtų kilusi juodo sniego pūga, ir prisidengusi galvą rankomis Laura jau nebeįžiūrėjo deimono.

Bet Panas jį matė. Kai deimonas nėrė prie bokšto, Panas atsisistojo ant galinių kojų ir pašokęs sučiupo jį letenomis, paskui nusirito prie nuleidžiamųjų durų ir nerangiai įkrito pro tarpą, tuo tarpu Laura talžė kumščiais į kairę ir dešinę, braudamasi paskui abu deimonus, kol galiausiai užšovė duris.

Ji susigūžė ant laiptų ir įsiklausė į riksmus lauke – netrukus jie pasidarė nebe tokie įtempti. Nebematydami to, kas sukėlė jų įniršį, varnėnai greitai pamiršo, kad ką tik buvo supykę.

– Ir kas dabar? – apačioje sušnibždėjo Panas.

Šie mediniai laiptai vedė iš siauros aikštelės ir užsibaigė durimis palei paskutinį maršą. Kitos aikštelės durys vedė į daktaro Polstedo butą: tai buvo vienas iš nedaugelio mokslininkų, galinčių užkopti šiais laiptais keletą kartų per dieną. Jis buvo dar jaunas, tad jo klausia, kaip ir visi kiti pojūčiai, veikė puikiai, ir Laura neabejojo, kad daktaras girdėjo, kaip ji įpuola vidun ir užtrenkia duris.

Laira pridėjo pirštą prie lūpų. Panteleimonas beveik visiškai tamsoje pažvelgė viršun, pamatė, į ką ji rodo, ir įsiklausė. Greita jo ant laiptelio matėsi kiek šviesesnis lopinėlis, ir kai Lairos akys įprato prie tamsos, ji įžiūrėjo ten deimoną ir V formos baltų plunksnų ruožą ant jo pasturgalio.

Tyla. Laira sušnabždėjo:

– Sere, mes jus paslėpsime. Turiu brezentinę kuprinę... jeigu jums tinka... galėčiau nunešti jus į mūsų kambarį.

– Taip, – iš apačios pasigirdo šnabždesys.

Laira pridėjo ausį prie nuleidžiamųjų durų, nebegirdėdama triukšmo atsargiai jas atidarė ir puolė pasiimti savo kuprinės ir knygų. Varnėnai buvo palikę savo paskutinio maisto pėdsakus ant abiejų knygų viršelių, ir Laira nutaisė grimasą pagalvojusi, kaip tai reikės paaiškinti Šventosios Sofijos koledžo bibliotekoje. Ji atsargiai paėmė knygas ir kuprinę, nusinešė viską pro duris ir išgirdo, kaip Panas sako:

– Šššš...

Už žemutinių durų sklido garsai: du vyrai išėjo iš daktaro Polstedo buto. Matyt, svečiai, nes universiteto semestras dar nebuvo prasidėjęs, tad mokiniai lankytis negalėjo.

Laira pravėrė kuprinę. Keistasis deimonas sudvejojo. Tai buvo raganos deimonas, pratęs prie plataus Arkties dangaus. Siauro brezentto tamsa jį baugino.

– Sere, tai truks tik penkias minutes, – sušnibždėjo Laira. – Negalime leisti, kad jus kas nors pamatytų.

– Ar jūs esate Laira Auksaburnė?

– Taip, tai aš.

– Labai gerai, – tarė jis ir grakščiai įžengė į Lairos pravertą kuprinę.

Ji atsargiai ją pakėlė ir palaukė, kol svečių balsai apačioje nutilo. Tuomet peržengė Paną ir tyliai atidarė duris. Panas išpuolė pro jas lyg tamsaus vandens pliūpsnis, o Laura atsargiai užsidėjo kuprinę ant peties ir uždariusi duris nusekė iš paskos.

– Laura, kas vyksta?

Balsas iš tarpdurio jai už nugaros privertė širdį šoktelėti. Panas priekyje tyliai sušnypstė.

– Daktare Polstedai, – atsakė Laura apsigręždama, – ar girdėjote paukščius?

– Tai buvo paukščiai? Girdėjau trenksmą.

Jis buvo tvirtai sudėtas, rausvai gelsvų plaukų, malonus, linkęs rodyti Lairai daugiau draugiškumo, nei ji norėjo jam tuo pačiu atsakyti. Bet su juo ji elgdavosi visada mandagiai.

– Nežinau, kas jiems nutiko. Tai buvo varnėnai nuo Magdaleonos pusės. Jie buvo lyg išprotėję. Pažiūrėkite!

Ji parodė jam apdėgtas knygas. Daktaras Polstedas susiraukė.

– Geriau jau jas nuvalyk, – tarė jis.

– Taip, – atsakė Laura, – tą ir ketinu padaryti.

Jo deimone buvo katė, taip pat rusvai gelsvo kailio. Ji sumurkė pasisveikindama iš tarpdurio, Panas jai mandagiai atsakė ir pasitraukė.

Laura studijų metu gyvendavo Šventosios Sofijos koledže, bet savo kambariu Džordano koledžo galiniame kieme galėjo naudotis, kai tik panorėdavo. Laikrodė išmušė pusę šešių, ir ji nuskubėjo su savo gyvu nešuliu, kuris buvo gerokai lengvesnis

už jos pačios deimoną. Apie tai ji ketino vėliau pasakyti Panteleimonui.

Vos uždariusi duris Laira padėjo kuprinę ant stalo ir išleido deimoną. Šis buvo išsigandęs – ir ne tik dėl tamsos.

– Turėjau jus paslėpti... – pradėjo sakyti ji.

– Suprantu. Laira Auksaburne, turite palydėti mane iki vieno namo – aš jo nerandu, nepažįstu miesto...

– Palaukite, – pertraukė ji, – lėčiau, neskubėkite. Koks jūsų vardas ir kuo vardu jūsų ragana?

– Aš – Radžis. O ji – Jelena Pažets. Ji pasiuntė mane... aš turiu rasti žmogų, kuris...

– Prašau, – tarė Laira, – nekalbėkite taip garsiai. Čia saugu – tai mano namai, bet žmonės yra smalsūs... jeigu išgirs kito deimono balsą, bus sunku tai paaiškinti, ir tada jūs atsidursite pavojuje.

Deimonas neramiai nuskrido prie palangės, paskui grįžo prie Lairos krėslo, galiausiai nutūpė ant stalo.

– Taip, – tarė jis. – Aš turiu šiame mieste rasti vieną žmogų. Jūsų vardą mes žinome – girdėjome, kad galite padėti. Man baisoka skristi taip toli į pietus ir būti patalpoje po stogu.

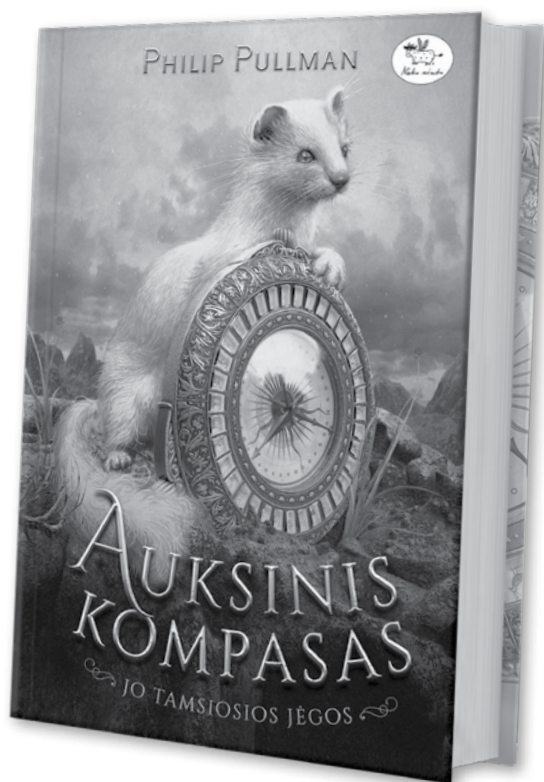
– Jei galėsiu padėti, būtinai padėsiu. Koks jo vardas? Ar žinote, kur jis gyvena?

– Jo vardas Sebastianas Meikpisas. Gyvena Jeriche.

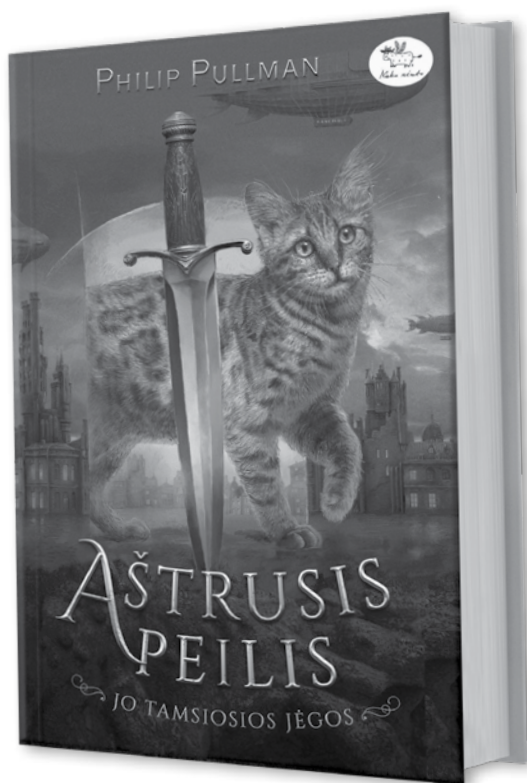
– Tiesiog Jeriche? Tikslėnio adreso neturite?

Deimonas atrodė sumišęs. Laira jo nespaudė: raganai iš tolimos šiaurės gyvenvietė su daugiau nei keturiomis ar penkiomis šeimomis atrodytų sunkiai įsivaizduojamo dydžio, žmonių pergrūsta vieta.

– Gerai, – tarė ji, – pabandysiu jį rasti. Bet...

Laira savo dienas nerūpestingai leidžia koledže Oksforde ir nė nenuokia, kad viskas netrukus pakryps kita linkme. Pasaulį, kuriame ji gyvena, nori pakeisti ne vienas ir visi jie tam turi savų priežasčių. O šis pasaulis ypatingas tuo, kad niekas jame nėra vienišas. Kiekvienas turi savo asmeninį demoną – tai žmogaus asmenybės dalis, įgavusi gyvūno pavidalą. Norėdami išgelbėti draugą Rodžerį, Laira ir jos demonas Pan-teleimonas leidžiasi į kupiną pavojų ir stingdančio šalčio kelionę. Ten jie susiduria su šarvuotaisiais lokiais ir raganomis, tačiau tai ne baisiausi jų sutikti padarai. Šiurpiausi sumanymai kyla... žmonėms.

Laira, nusekusi tėvo lordo Asrielio pėdomis į kitą pasaulį, sužino, kad pasaulių esti daugybė. Visi jie atrodo kažkuo panašūs, ir vis dėlto labai skiriasi. Galimybė šiuos pasaulius atverti kada tik panorėjus tenka Viliui – paprastam berniukui, nuolat gyvenančiam baimėje dėl savo motinos, persekiojamos keistų žmonių, norinčių žūt būt išsiaiškinti, kas kadais nutiko jo tėvui, garsiam tyrėjui, išvykusiam į Šiaurę ir niekada negrįžusiam. Vilis, visą laiką jautęs, kad jam šiame gyvenime patikėta svarbi misija, tampa aštriojo peilio, galinčio perrėžti bet ką, nešiotoju. Jam, kaip ir sumaniajai Lairai, lemta prisidėti prie didžiausios kokią tik pasaulis kada regėjo gėrio ir blogio kovos.

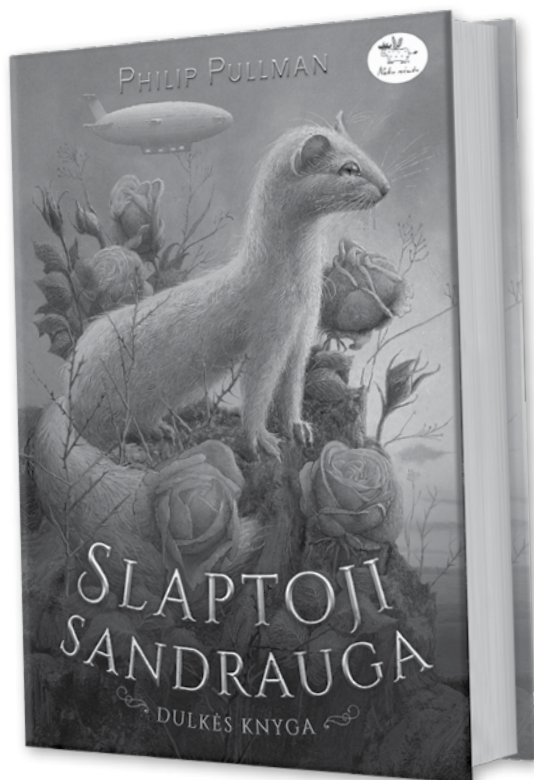

Ar įmanoma nukeliauti į mirusiųjų kraštą? O iš jo grįžti? Ar labai sunku atsisakyti to, kas tau leidžia jaustis laimingam? Ar meilė savo vaikui gali ištirpdyti pačią kiečiausią širdį? Ar gali būti, kad kituose pasauliuose žmonės kitokie?

Karas tarp Autoriteto kariaunos ir lordo Asrielio bei jo įkvėptų maištininkų tęsiasi. Taip trokštamas visuotinis pasaulių gėris pareikalauja pačios didžiausios Vilio ir Lairos aukos. Pasirodo, kur kas didesnės nei atsiskyrimas nuo savo demono. Tačiau tai, kas pradėta, turi būti užbaigta. Tai, kas kadaise atverta, turi būti užverta. Visiems laikams.

Jei kas nors paprasto smuklininko sūnaus Malkolmo būtų paklausęs, kuo jis norėtų tapti, niekad nebūtų išgirdęs atsakymo, kad šnipu. Ir vis dėlto būtent taip ir nutinka – netyčia pasipainiojęs nusikaltimo vietoje, jis greitai pats tampa painios istorijos dalyviu ir stebėtoju. Istorijos centre – kūdikis, vardu Laira, kuriai ateityje numatyta nepaprasta užduotis. Tačiau visa tai gali sujaukti neregėto dydžio potvynis, persekiojantis DKT, kraupusis Žeraras Bonvilis ir aibė netinkamai besiklostančių aplinkybių. Lairai gresia didelis pavojus ir Malkolmas bei jo bendražygė Alisa ketina padaryti viską, kad ją apsaugotų. Tačiau jiedu ne kartą nuoširdžiai trokš, kad kelionė su kūdikiu ant rankų valtimi, praminta Gražiąja laukine, niekad nebūtų prasidėjusi...

Po visko, ką Lairai teko patirti ir kur nukeliauti, ji subrendo ir pradėjo didžiausią kelionę – į save. Kokios gyvenimo aplinkybės ją pavertė tuo, kuo ji yra dabar? Ar galėjo viskas būti kitaip, jei ji būtų priėmusi kitokius sprendimus? Kas yra tikra, o kas ne? Ar ji pervertina protą pamiršdama savo širdį? Ar ji tikrai neturi vaizduotės? Kaip išsilaisvinti iš nuolat gaubiančio sielvarto? Visi šie klausimai be galo kankina. Tačiau Laira priversta juos neišvengiamai apmąstyti, jei nori susigrąžinti savo sielos dalį – deimoną Panteleimoną, kuris ją palieka pats. Be vidinių išgyvenimų, ir toliau vyksta kova su Magisteriumu, siekiančiu dar vieno perversmo. Metas Lairai ir vėl leistis į kelią...

Philipas Pullmanas (g. 1946) – garsus anglų rašytojas, sukūręs daugiau nei 30 kūrinių suaugusiems ir vaikams. Rašytoją išgarsino fantastinė trilogija „Jo tamsiosios jėgos“, už kurią jis buvo gausiai apdovanotas: 1995 m. jam buvo įteiktas Karnegio medalis, 2002 m. už paskutinę trilogijos dalį rašytojas gavo garsiąją „Whitbread“ premiją, o 2005 m. – prestižinę A. Lindgren atminimo premiją. Nuo 2019 m. pagal trilogiją kuriamas ir transliuojamas televizijos serialas „Jo tamsiosios jėgos“ (angl. *His Dark Materials*). Lietuvių skaitytojams šis autorius puikiai žinomas ne tik dėl minėtosios trilogijos, bet ir dėl serijos „Dulkės knyga“ bei kūrinio „Aš buvau žiurkė!“.

Redaktorė Danguolė Vanagaitė
Korektorė Goda Baranauskaitė-Dangovienė
Maketavo Miglė Dilytė
Tiražas 2000 egz.
Išleido leidykla „Nieko rimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius
www.niekorimto.lt
Spausdino UAB „Scandbook“
Gamyklos g. 23, LT-96155 Gargždai

Šioje knygoje rasite du atskirus kūrinius:
„LAIROS OKSFORDAS“ ir „KARTĄ ŠIAURĖJE“.

Abiejuose sutinkami tie patys veikėjai kaip ir garsiosiose
autorius knygų serijose, vaizduojamos kai kurios puikiai
atpažįstamos vietos – visa tai leidžia dar kartą panirti į
nuostabų ir vaizdingą autoriaus kuriamą pasaulį,
tačiau kūriniai bus lengvai suprantami ir neabejotinai suteiks
malonumą bei leis pamilti Pullmano kūrybą
ir naujam skaitytojui.

Skaityk ir seriją „Dulkės knyga“ bei trilogiją
„Jo tamsiosios jėgos“, nuo kurios viskas ir prasidėjo!

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-836-5

9 786094 418365